

Welke maatregelen zult U voorts treffen opdat het Hoofdkantoor het rendement per automaat kan vaststellen en de tijdige bijvulling controleren.

Donderdag 16 Februari 1938

9—12 uur

Vraagstuk III

Bij een eerste controle van een hotelbedrijf bemerkt een accountant, dat het niet mogelijk is de onderhoudskosten behoorlijk te overzien of ten laste der verschillende afdelingen te brengen, omdat het boekingssysteem daarop niet is ingericht.

Hij vindt nl., dat alle materialen, die aangeschaft worden, op „Onderhoud” geboekt worden, evenals de loonen van de desbetreffende werklieden en het hogere personeel met het toezicht belast. Aan het eind van het jaar worden de niet gebruikte materialen voor de balans opgenomen en van „Onderhoud” afgevoerd. Dit systeem is o.a. bezwaarlijk met het oog op de maandelijksche winstoverzichten, en op de wenschelijkheid om de verschillende afdelingen voor het juiste aandeel in die kosten te belasten.

De accountant ontvangt na bespreking met de Directie de opdracht een rapport uit te brengen over de administratieve organisatie, die hij in verband met de juiste boeking van de onderhoudskosten noodig acht, zoodat al zijn bezwaren worden ondervangen.

Bij het onderzoeken van het bestaande systeem blijkt het volgende:

- 1°. In de onderhoudsafdeling zijn werkzaam: een technicus (Chef der afdeling), een behanger-meubelmaker, een electricien-loodgieter, een schilder, een smid-slotenmaker en enkele jongmaatjes, die daar helpen, waar ze noodig zijn. Voorts is een tuinman belast met het onderhoud van den tuin, die hulp heeft van de anderen, als die daarvoor tijd hebben.
Op deze wijze zijn de genoemde krachten geregeld bezet, en moet zelfs van tijd tot tijd bijzonder werk aan derden worden opgedragen.
- 2°. Alle opgaven van noodige reparaties worden door de afdelingschefs aan den chef der afdeling „Onderhoud” gedaan.
Voor de meer belangrijke posten vraagt deze instructies van de Directie, overigens verdeelt hij het werk over zijn ondergeschikten.
- 3°. De tuinman en de electricien-loodgieter wonen in het hotel en hebben vrij kost en inwoning.
- 4°. Van verschillende materialen wordt een voorraad gehouden, maar overigens worden ook regelmatig materialen voor bepaalde onderhoudswerken gekocht.
- 5°. De afdelingen die uiteengehouden moeten worden zijn:
Algemeene Dienst
Kelder
Keuken
Restaurant
Logerafdeling
Garage
Wasscherij
Tuin

Het totale bedrag in het vorige jaar aan Onderhoud uitgegeven is ca. f 25.000.—. Het gaat niet over de vervanging van breekbaren inventaris of linnengoed.

Gevraagd wordt een beschrijving van de administratie, die U voor deze afdeling noodig acht, met de modellen, die daarbij noodig zijn.

Donderdag 16 Februari 1938

2—5 uur

Vraagstuk IV

Een accountant krijgt opdracht tot het inrichten van de administratie van een meelfabriek.

Voorzover hier van belang, worden U de volgende bijzonderheden medegedeeld.

De fabriek heeft haar afnemers, behalve in de plaats harer vestiging, over het geheele land verspreid. De levering aan de afnemers in de eigen plaats en in de onmiddellijke omgeving geschiedt direct van de fabriek uit. De levering aan de overige afnemers heeft plaats uit depôts. De fabriek heeft nl. in verschillende plaatsen depôts gevestigd, welke beheerd worden door agenten. De depôtvoor-

raden worden door de fabriek naar behoefte aangevuld. De leveringen aan de afnemers geschieden steeds franco huis.

Met de afnemers worden dikwijls voorverkoopen gesloten, meestal door tusschenkomst van de agenten. De voorverkoopen zijn af te roepen binnen een bij de overeenkomst vastgestelden termijn. Dagelijks wordt den agenten telegrafisch of telefonisch medegedeeld tot welken netto-prijs de fabriek bereid is af te geven; de agenten verhoogen, ter bepaling van den prijs waartegen zij aanbieden, den netto-prijs met de hun komende provisie (een vast bedrag per baal, dat evenwel niet voor alle agenten gelijk is) en de vracht (van fabriek naar afnemer of van fabriek naar depôt en van depôt naar afnemer). Het tot stand komen van den voorverkoop wordt den afnemers door de fabriek direct bevestigd.

De afnemers in de eigen plaats en de onmiddellijke omgeving roepen schriftelijk of telefonisch aan de fabriek af; de overige afnemers roepen af aan de agenten. Factureering geschiedt in beide gevallen door de fabriek; de agenten geven dus dagelijks aan de fabriek op hetgeen zij hebben afgeleverd. Het komt verschillende malen voor, dat eenzelfde afnemer twee of meer koopen tot verschillende prijzen heeft lopen; bij zijn afroep vermeldt hij dan op welke der koopen geleverd moet worden.

Betaling vindt plaats van iederen post afzonderlijk, op kwitanties per 14 dagen na datum van levering. Deze kwitanties worden, hetzij aan de Bank, hetzij aan de Post ter inning gegeven.

De agenten ontvangen provisie over de in hun district tot stand gekomen verkoopen, nadat levering heeft plaats gehad. De agenten zenden nota's in van de door hen betaalde vracht (van depôt naar afnemer). Andere kosten worden den agenten niet vergoed. Verrekening van een en ander geschiedt maandelijks.

Gevraagd wordt een beschrijving, zoo noodig toegelicht met modellen, der administratieve organisatie, voorzover deze uit het bovenstaande voortvloeit.

In Uw beschrijving kunt Gij de grondstoffenvoorziening, de grondstoffendeckking der voorverkoopen en de meelproductie als gegeven veronderstellen; de daarmede verband houdende administratie behoeft dus niet te worden behandeld.

Ten aanzien van de te gebruiken kantoormachines kan worden volstaan met aanduiding van de soort machine alsmede van de functie.

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Red.: L. A. BAKKER, Drs M. BEHRENS,
Drs G. L. GROENEVELD en Drs P. JAMES

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

Developments in accountancy training and practice

Strachan, W. — De ontwikkeling van de techniek der accountancy-leer is belangrijk geweest. Het oude idee om methodisch alle detailboekingen te checken, is verdwenen. Door betere scholing der boekhouders en de mechanisatie der administraties is veel detailwerk om „sluitende” boeken te verkrijgen, voor den accountant komen te vervallen. De accountant kan dan volstaan met „tests” en gebruikmaking van controlerekeningen. Zijn tijd kan hij nuttiger besteden door het maken van statistieken, analyses enz. en de oplossingen van kostprijs- en fiscale vraagstukken. Schrijver behandelt meer uitvoerig de opleiding en de „training” voor het accountantsberoep.

A II 2

The Incorporated Accountants' Journal Mei 1938

Het examen voor gemeente-accountant

Reder, H. R. — Schr. gaat in tegen de opvatting van Mr. Simons (Zie M.A.B. Nov. 1937). De accountant behoeft slechts te zijn administratief en bedrijfseconomisch deskundige, waarnaast een zekere kennis van bijkomstige aard, b.v. voor den gemeente-accountant kennis van wetten en verordeningen, noodig is. Hiervoor zou ten hoogste een aanvullend examen in aanmerking komen. Ook voor een stage in publieke dienst voelt schr. niet veel.

De bijzondere economische betekenissen en de problemen van overheidsdiensten en bedrijven acht schr. niet van invloed op de controle-

eischen, immers de behoefte aan specialisatie in het accountantsberoep is nimmer gevoeld. Het verontrust Schr. dat aan bijkomstigheden zoo'n waarde wordt gehecht, waardoor misschien de hoofdzaak in het gedrang komt.

A II 3

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde Dec. 1937

Peut-on tarifer les travaux comptables?

Redactie — Geeft een uittreksel uit een door de Italiaansche „Syndicat des Experts Comptables” op 29 Januari j.l. genomen besluit tot het instellen van een uniform tarief voor hun werkzaamheden. Zoo is het tarief voor het collationneeren van een bladzijde van 25 regels gesteld op 0,50 Lires, voor een telefonisch advies op 10,- Lires enz. De Redactie vindt dit een voorbeeld ter navolging voor de Fransche collega's!

A II 4

Le Commerce Mei 1938

III. LEER VAN DE INRICHTING

Controle op debiteuren

Hoogewerff, J. J. — Schr. wijst op de beteekenis van de controle op de uitstaande vorderingen. Daarna worden behandeld de controlemiddelen bij een bedrijf waar de boekhouding op bijzondere wijze moet worden ingericht om de benodigde gegevens voor deze controle zoo duidelijk mogelijk te doen uitkomen. Schr. gaat verder uitvoerig in op de controle op de tijdige afloop der saldi. Ten slotte wordt gewezen op de taak die hier voor den boekhouder aanwezig is in samenwerking met den accountant.

A III 4

Maandblad voor het Boekhouden Dec. 1937

The control of raw material stocks

Bradshaw Makin, F. — De kosten van een uitgebreide magazijnadministratie en -controle beteekenen geen onproductieve uitgave, zooals bedrijfsleiders veelal denken, maar brengen integendeel direct of indirect voordeel. Behandeld worden de punten, welke van belang zijn voor een juiste controle op de grondstoffenvoorraad.

A III 4

The Accountant Student Mei 1938

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Accounting and the law

Berle, A. A. — De regels voor de uitoefening van het accountantsberoep worden in groote lijnen bepaald door juridische uitspraken en wettelijke voorschriften. Daar uniformiteit hierbij ontbreekt, zijn deze noch voor de theorie, noch voor de praktijk als algemeene richtlijnen geschikt. Een meer systematische regeling is dringend gewenscht.

A IV 2

The Journal of Accountancy Mei 1938

Reporting upon the corporate investment

Bouwman, A. — De accountant moet meer analyses geven over de balanspositie, de resultatenrekening, enz. Hij kan en mag weliswaar niet als profeet optreden, maar op grond van zijn algemeene en bijzondere kennis moet hij zoodanige gegevens verschaffen, dat definitieve conclusies t.a.v. de huidige positie en de vooruitzichten van een bedrijf kunnen worden getrokken. Als voorbeeld wordt uitvoerig behandeld, wat gerapporteerd moet worden ingeval van een kapitaaluitbreiding door middel van een emissiebank.

A IV 3

The Journal of Accountancy Mei 1938

B. BEDRIJFSHOUDEKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHOUDEKUNDE

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

De invloed van prijsstijgingen en technische verbeteringen op de afschrijvingen

Kuijper, Czn., D. — Met het oog op de belastingaangifte behandelt Schr. de afschrijving op de duurzame productiemiddelen in het drukkersbedrijf volgens de theorie Limperg.

B a IV 6

Drukkers Weekblad 21 Mei 1938

Statistische analyse van den afzet van bier en gedistilleerd

Derksen, J. B. D. en Hh. L. M. van Lottum — De omstandigheid, dat de bierprijs sedert 1924 geen veranderingen heeft ondergaan, staat het berekenen van de elasticiteit t.o.v. den prijs in den weg. Van de andere factoren, welke het verbruik beïnvloeden is het reële inkomen der consumenten het belangrijkste. De achteruitgang van het bierverbruik sedert 1930 kan dan ook voor het grootste deel uit de dalende conjunctuur worden verklaard. Daarnaast treedt een trendmatige daling op, welke per jaar op ruim 1 % van het verbruik in 1930 kan worden gesteld.

De invloed van de temperatuurswisselingen is duidelijk aanwijsbaar, doch heeft niet de beteekenis die men daaraan wel heeft willen toekennen.

De vraag naar gedistilleerd kan in hoofdzaak uit dezelfde factoren verklaard worden als de vraag naar bier. De vraagelasticiteit kon worden berekend, de vraag bleek elastisch te zijn. Schr. besluit met eenige opmerkingen over de mogelijke gevolgen van accijnsverlaging.

B a IV 9

De Nederlandsche Conjunctuur Mei 1938

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

De verdedigingsvoorbereiding van ons land als technisch-economisch probleem

Groothoff, Ir. A. — Ter voorziening in de behoeften van weer-macht, burgers en bedrijven, zal in geval van oorlog een mobilisatie noodig zijn van werkplaatsen en werktuigen, van grondstoffen en materialen en personeel en arbeidskrachten; daartoe is noodig een statistische, organisatorische en juridische voorbereiding. Aan de hand van eenige grafieken wordt de organisatie van het voorbereidings-apparaat besproken en eenige der vragen die zich voordoen.

B a VI 1

De Ingenieur 27 Mei 1938

De uitschakeling van de tusschenhandelaren in den binnenlandschen handel in België

Michielsens, A. — Beschreven wordt de ontwikkeling van de uitschakelingstendens in België. Er wordt op gewezen, dat uitschakeling niet eenvoudig eliminatie beteekent, maar veelal de tendens om een bepaalde schakel in de handelsorganisatie in een hooger graden van afhankelijkheid ten opzichte van een anderen schakel te brengen, dus zijn zelfstandigheid in een zekere mate te ontnemen. De handelstellingen van 1910 en 1930 geven door ongelijke indeeling en enkele willekeurigheden geen juiste vergelijkingsbasis. Niettemin acht schrijver het verschijnsel der uitschakeling in België uit meer algemeene gevens onloochenbaar bewezen en passend in onze moderne handelsstructuur.

B a VI 9

Annales des Sciences Commerciales et Economiques 2de Jaargang No. 3

Het rechtskarakter van de vennootschap onder firma

Berg, Mr. M. L. van den — Schr. wijdt een beschouwing aan het karakter van deze associatievorm aan de hand van een aantal gevallen ontleend aan de jurisprudentie. De vraag komt ter sprake of de vennootschap onder firma als rechtspersoon moet worden beschouwd, immers zij heeft een afgescheiden vermogen en kan failliet worden verklaard. Volgens de arresten van de H.R. is van rechtspersoonlijkheid geen sprake, maar vertoont de vennootschap onder firma wel verschillende rechtspersoonlijkheden-karaktertrekken.

B a VI 14

Maandblad voor het Boekhouden Dec. 1937

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

IV. LANDBOUW- EN CULTUURBEDRIJVEN

Een Nationaal Plan voor Nederland

De Jonge van Ellemet, Jhr. M. J. I. — Een algemeen plan, dat de bestemming aangeeft van den Nederlandschen bodem en dat ten doel heeft een harmonische ontwikkeling van het oppervlak langs vooraf uitgebakende lijnen te bevorderen, wordt uit verschillende oogpunten bezien.

B b IV 1

De Ingenieur 10 Juni 1938

Consumptiemelkvraagstukken

Redactie — In een reeks artikelen wordt de voorziening van consumptiemelk behandeld. De inleiding vergelijkt de voorziening ten

platten lande (a met veel, b met weinig melkproductie) met die in de groote bevolkingscentra.

B b IV 2 *Het Algemeen Zuivel- en Melkhygiënisch Weekblad*
27 Mei 1938

V. INDUSTRIE

Statistische analyse van den afzet van bier en gedistilleerd

Derksen, J. B. D. en Th. L. M. van Lottum — De omstandigheid, dat de bierprijs sedert 1924 geen veranderingen heeft ondergaan, staat het berekenen van de elasticiteit t.o.v. den prijs in den weg. Van de andere factoren, welke het verbruik beïnvloeden is het reële inkomen der consumenten het belangrijkste. De achteruitgang van het bierverbruik sedert 1930 kan dan ook voor het grootste deel uit de dalende conjunctuur worden verklaard. Daarnaast treedt een trendmatige daling op, welke per jaar op ruim 1 % van het verbruik in 1930 kan worden gesteld.

De invloed van de temperatuurswisselingen is duidelijk aanwijsbaar, doch heeft niet de betekenis die men daaraan wel heeft willen toekennen.

De vraag naar gedistilleerd kan in hoofdzaak uit dezelfde factoren verklaard worden als de vraag naar bier. De vraagelasticiteit kon worden berekend, de vraag bleek elastisch te zijn. Schr. besluiten met eenige opmerkingen over de mogelijke gevolgen van accijnsverlaging.

B b V 16a *De Nederlandsche Conjunctuur Mei 1938*

De invloed van prijsstijgingen en technische verbeteringen op de afschrijvingen

Kuijper, Czn., D. — Met het oog op de belastingaangifte behandelt Schr. de afschrijving op de duurzame productiemiddelen in het drukkersbedrijf volgens de theorie Limperg.

B b V 18 *Drukkers Weekblad 21 Mei 1938*

Le cinéma dans la vie économique belge

Raymackers, R. — Schr. onderzoekt de betekenis van de cinéma's voor het economische leven in België (import van apparaten en films, aantal cinéma's, ontvangsten uit entrées). Gaat de mogelijkheden na voor de eigen industrie en voor een nationale filmmaatschappij, omtrent de vooruitzichten waarvan de schrijver, hoewel hij deze cultureel van betekenis acht, overigens weinig optimistisch is.

B b V 20 *Annales des Sciences Commerciales et Economiques*
2de Jaargang No. 3

VI. HANDEL

De uitschakeling van de tusschenhandelaren in den binnenlandschen handel in België

Michielsens, A. — Beschreven wordt de ontwikkeling van de uitschakelingstendens in België. Er wordt op gewezen, dat uitschakeling niet eenvoudig eliminatie beteekent, maar veelal de tendens om een bepaalde schakel in de handelsorganisatie in een hooger graden van afhankelijkheid ten opzichte van een anderen schakel te brengen, dus zijn zelfstandigheid in een zekere mate te ontnemen. De handelstellingen van 1910 en 1930 geven door ongelijke indeeling en enkele willekeurigheden geen juiste vergelijkingsbasis. Niettemin acht schrijver het verschijnsel der uitschakeling in België uit meer algemeene gevens onloochenbaar bewezen en passend in onze moderne handelsstructuur.

B b VI 1 *Annales des Sciences Commerciales et Economiques*
2de Jaargang No. 3

VII. TRANSPORT EN ANDERE DIENSTVERLEENING

Coördinatie van het verkeer in Nederland

Reitsma, S. A. — In een reeks artikelen wordt eerst bezien de verhouding van Staat tot vervoer en daarna de historie der laatste jaren van de verschillende vervoersmiddelen afzonderlijk.

B b VII 1 *Spoor- en Tramwegen 7 Juni 1938*

Differentieele en gemiddelde kosten in het vervoerbedrijf

Groot, Drs. A. M. — Volgens Schr. zijn er drie factoren die aan de kostenconstellatie van het spoorwegbedrijf een bijzonder karakter verleen: a. de groote kapitalen geïnvesteerd in de productiemiddelen, b. de kosten voor de personeelbezetting van de vervoer-

gelegenheden (vooral van kleine bedrijfseenheden), c. de kosten van beveiliging en onderhoud van den weg, die meer afhankelijk zijn van de frequentie der treinverbindingen dan van het vervoer.

Van bijzondere betekenis is ook de invloed van het „dood gewicht” van het materieel, waardoor de tractiekosten procentueel een overwegend constant deel hebben. Hierdoor worden de differentieele kosten van een vervoersvermeerdering zeer gering. Om het volle voordeel van de trage kostenstijging bij vervoerstoe name te realiseren moet het principe van prijsdiscriminatie worden toegepast. De aanval zou zich dan richten op nagenoeg het geheele vervoer dat thans loonend door andere verkeersmiddelen verzorgd wordt. Een groot deel van het vervoer dat de spoorwegen thans bezitten is welhaast onaantastbaar. Schr. laat in het midden of de spoorwegen zulk een ontwrichtende werking op de prijsvorming in het verkeersbedrijf mogen uitoefenen.

B b VII 2 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde*
3 Dec. 1937

BOEKEN-REPERTORIUM

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Berthier, Lucienne. La comptabilité publique suédoise. Paris, 1938.
Boekhoudingen, De, van Chinezen, Japanners, Britsch-Indiërs en Arabieren, zooals deze in Nederlandsch-Indië worden aangetroffen. Uitgave van den Dienst der Belastingen. Batavia, 1937.

Muiswinkel, F. L. Van. Boekhouden. I. Amsterdam, 1938.

Neuner, J. J. W. Cost accounting, principles and practise. Chicago, 1938.

Sanders, T. H. and Others. Statement of accounting principles. New York, 1938.

Schlösser, Peter. Die Betriebsbuchhaltung der chemischen Industrie. Berlin, 1938.

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

I. ALGEMEEN

Müller, K. und H. Lochner. Das Grundwissen des Kaufmanns. Eine Betriebslehre. Leipzig, 1938.

Walb, Ernst. Kaufmännische Betriebswirtschaftslehre. Leipzig, 1938.

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Boddington, A. Lester. Financial statements. Their treatment and interpretation. London, 1938.

Wahl, Walter. Zwischenbetrieblicher Vergleich in der deutschen Automobil-Industrie. Würzburg, 1938.

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Neuner, J. J. W. Cost accounting, principles and practise. Chicago, 1938.

Rayall, R. J. H. Primer of costing. London, 1938.

Vogt, Hans. Kostenrechnung und Tarifgestaltung in der Gasversorgung. Eine energiewirtschaftliche Studie. München, 1938.

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Boddington, A. Lester. Financial statements. Their treatment and interpretation. London, 1938.

Gledhill, John B. and Frank Preston. Succes with stocks and shares. A practical guide to profitable investment guide. New York, 1938.

Harold, G. Bond ratings as an investment guide. New York, 1938.